

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Ter attentie van wethouder Mevrouw A. Wolthers en mevrouw K. Walters
Postbus 9900
1201 GM Hilversum

Hilversum, 26 mei 2021
Betreft: Kadernota 2021

Geachte mevrouw Wolthers, geachte mevrouw Walters, geacht College van Burgemeester en Wethouders,

De Adviesraad Sociaal Domein Hilversum zendt u hierbij haar reactie aangaande Kadernota 2021.

Mocht deze reactie vragen oproepen, dan is de ArSD graag bereid om deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Hilversum,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'A' followed by a cursive 'W' and a horizontal line extending to the right.

Mw. A.W.A.M.P. Wijnands-van Daal,
Voorzitter

I. Algemeen

Datum : 26 mei 2021
Wethouder : De dames K. Walters en A. Wolthers,
Ambtenaar : De heer O.van Strien
Naam van het dossier : "Kadernota 2021"
Bijlage(n) :
Deadline advies : n.v.t.

II. Status

Ter kennisname :
Reactie : X
Gevraagd advies :

III. Besluitvorming door

Ambtelijk/management :
College :
Gemeenteraad : X

IV. Toelichting

De reactie betreft: de Kadernota 2021

Bijgaand de reactie van de Adviesraad Sociaal Domein (ArSD) op de Kadernota 2021. Wij realiseren ons dat de behandeling van de Kadernota vandaag al aan de orde is. Helaas is door omstandigheden de Kadernota 2021 pas laat in ons bezit gekomen, maar gezien de relevantie van de Kadernota op de valreep alsnog een reactie van de ArSD. In lijn met zijn doelstellingen richt de ArSD zich daarbij op die onderdelen die betrekking hebben dan wel gerelateerd zijn aan het sociaal domein.

V. Inleiding

De ArSD heeft gezien de tijdsspanne per mail en telefonisch overleg gehad en input voor de reactie gegeven.
Hieronder treft u zijn op- en aanmerkingen, vragen en adviezen aan.

VI. Algemene en inhoudelijke opmerkingen

De Kadernota 2021 is bedoeld als uitgangspunt voor de opzet en inhoud van de begroting 2021 en voor het opstellen van de programmabegroting 2022-2025. De Kadernota 2021 bouwt voort op basis van de grote tekorten in 2020, tekorten die bij nader inzien, gelezen een interview met de wethouder financiën, fors blijken mee te vallen en zelfs resulteren in een overschot. Zoals gebruikelijk bij een Kadernota is de uitwerking voor plannen en programma's summier. Maar een algemene indruk betreffende de toekomst en het sociale welzijn van onze inwoners krijgt de

ArSD niet. De Kadernota benoemt problemen en ontwikkelingen wel, maar gaat niet of niet voldoende in op de verwachte gevolgen voor de gemeente en haar inwoners.

Daarnaast maakt de ArSD zich zorgen over de bekendheid en het draagvlak van de plannen bij de bevolking van Hilversum en met name bij kwetsbare burgers. De betrokkenheid van inwoners en andere stakeholders is – mede door de beperkende corona-pandemie – onvoldoende van de grond gekomen. Een voorbeeld in deze is de vertraagde ontwikkeling van de Omgevingsvisie waarbij de burgerparticipatie praktisch tot stilstand is gekomen. Dit alles maakt het lastig, zo niet onmogelijk een oordeel/advies te geven over de geschetste scenario's. Daarom zal de ArSD zich beperken tot het uitspreken van zijn zorgen over het toekomstige welzijn van de inwoners van Hilversum.

De Kadernota 2021 bevat de uitwerking van de zoekrichting op basis van 4 fundamenteën.

Hilversum en haar inwoners uit de coronacrisis loodsen staat centraal.
De zorg voor de Hilversummers is onverminderd .
Een structureel sluitende begroting.
Investeren in de toekomst van Hilversum.

Deze fundamenteën gaan over financiën, wonen, een sluitende begroting en grote projecten in Hilversum. Maar waar zijn de inwoners van Hilversum en hun welzijn?
De ArSD mist een duidelijke visie die noodzakelijk is om Hilversum blijvend te ontwikkelen en om de belangen van al zijn inwoners te dienen.
Een visie die werkt aan een inclusieve samenleving waar iedereen naar vermogen mee doet en niemand tussen de wal en het schip valt.
Hoe worden de sociale infrastructuur, de sociale verbanden georganiseerd en gestimuleerd?
Is de focus van Hilversum wel juist? Dit gezien de uitgaven voor stadsontwikkeling en bedrijfsvoering tegenover het budget voor de maatschappelijke opgave.

U spreekt op pg. 6 o.a. over:

Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt:

“Het blijft van zeer groot belang om te stimuleren dat er afstemming plaatsvindt tussen het onderwijs en de Hilversumse arbeidsmarkt. Voorkomen moet worden dat er een nog grotere mismatch ontstaat in het vraag en aanbod tussen de starters en de arbeidsmarkt.”
Wij nemen aan dat u voor de begroting kunt aangeven wat de knelpunten zijn en hoe u deze denkt op te lossen.

Inkomensvoorzieningen:

Tot nu toe is er nog geen grote stijging waar te nemen bij de aanvragen voor minima- en of andere regelingen, echter de ArSD waarschuwde tijdens de reguliere overleggen met het Sociaal Plein voortdurend voor een te verwachten toeloop. Immers door alle corona maatregelen was het Sociaal Plein slechter bereikbaar en was het zicht op inwoners met financiële en/of sociale problemen grotendeels zoek.

Het college heeft verder een aantal speerpunten voor de komende tijd op het gebied van o.a. het sociaal domein.

U refereert aan de sterke toename van het beroep op Wmo en Jeugdwet

Een toename die voornamelijk is veroorzaakt door de toename van HH na invoering van het abonnementstarief (zie analyse: Regio in de ‘verkenning naar een financieel gezond Domein’). Evenzo is de toename van meer begeleiding en verzorging te wijten aan het “langer thuis wonen”.

Hoe beschermd wonen en de overheveling van een groter deel dan verwacht van cliënten die daar gebruik van maken naar de Wlz van invloed gaat zijn is niet duidelijk, maar zij nemen hun budget mee. Het is zorgwekkend dat verderop gesproken wordt op meer inzet van begeleiding in de wijk om de kostenstijging Wmo te drukken, terwijl dat mede het gevolg is van het al eerder genoemde langer thuis blijven wonen. En dat langer thuis blijven wonen vraagt nu eenmaal maatwerk bij de begeleiding en met voldoende zorg en ondersteuning. Wanneer dit niet het geval is kan het dramatisch fout gaan.

De ArSD kijkt uit naar de specifieke maatregelen om grip te krijgen op de WMO en jeugdvoorzieningen en gaat ervan uit dat deze bekend zijn voor de begroting 2022 wordt aangeboden.

Zoals we ook ervan uitgaan dat de op pagina 16 vermelde algemene voorziening: "Opvang in de wijk", geëvalueerd wordt voor de begroting 2022. Op een uitbreiding van deze algemene voorziening wordt ingezet als bezuiniging op maatwerkvoorzieningen. Dit betekent een gevaar van mogelijk verlies van goede zorg en daarmee juist een verergering van problemen waardoor duurdere zorg in de toekomst nodig is.

De ArSD adviseert om deze maatregel goed te monitoren gedurende langere tijd om te zien wat het effect is op het welzijn en welbevinden van de inwoner met een zorgvraag.

Sociaal domein

In ons advies van 7 juni 2020 over de Kadernota 2020 spraken we onze zorg uit over een eventueel oprekken van de bestaande beleidsregels met als gevolg minder zorg en ondersteuning van goed op de persoon aangepaste zorgkwaliteit (maatwerk). Inmiddels zijn er al meer algemene voorzieningen ingevoerd en deze trend zal worden voortgezet gezien de nota: "Naar een financieel gezond sociaal domein".

Dit alles om onder meer de sterke toename van het beroep op voorzieningen in het kader van de Wet maatschappelijke ontwikkeling (Wmo) en Jeugdwet op te vangen.

Jongeren hebben noodgedwongen niet alleen hun sociale leven al een jaar lang on hold moeten zetten. Jongeren hebben daarnaast ook inkomsten verloren, schulden gemaakt, zijn vereenzaamd (zie uitslag burgerpanel), hebben minder toekomstperspectief, ontwikkelden angsten, studieachterstand, gebrek aan stage en werkplekken etc.

Daarom vragen wij u nogmaals net als op 7 juni 2020:

Uw speciale aandacht voor de positie van kwetsbare Hilversummers. We kunnen niet anders dan concluderen dat de positie van deze Hilversummers op de arbeids- en woningmarkt ook het afgelopen jaar – ondanks nationale en lokale inspanningen - niet of nauwelijks is verbeterd. Nee, eerder is verslechterd, mede door de gevolgen van de corona-pandemie. Op dit moment bezuinigen op en beperken van de toegang tot zorg en maatschappelijke voorzieningen lijkt ons niet de juiste oplossing. Daar zal op termijn een hoge tol voor betaald moeten worden. Voorkomen dient te worden dat met name de kwetsbare inwoners letterlijk en figuurlijk het kind van de rekening gaan worden.

Welzijn en gezondheid van inwoners mogen niet ondergeschikt gemaakt worden aan de geconcretiseerde ambities van het College m.b.t. verstedelijking. Daarin investeren en daarvoor kwetsbare burgers minder ondersteuning bieden met de belofte dat daardoor meer geld te genereren is zien wij als een gekunstelde constructie.

De ArSD heeft in bijgaande reactie haar eerste gedachten weergegeven bij de Kadernota. Het betreft een eerste reactie en geen gevraagd dan wel ongevraagd advies. Als de Kadernota op dit moment aan ons voorgelegd zou worden ter advisering, dan zouden wij een voorlopig negatief advies uitbrengen met daarbij de opmerking dat wij tot een definitief advies zouden komen op het moment dat een en ander meer en in samenhang is uitgewerkt en dat met name de positie van en de gevolgen voor kwetsbare Hilversummers beter in kaart zijn gebracht.

VII. Advies

De ArSD Hilversum heeft in bovenstaande tekst zijn overwegingen, standpunten en suggesties over de genoemde maatregelen gegeven.

VIII. Stemming en oordeelsvorming

Stemming :
Oordeelsvorming : per mail, telefoon

VIII. Handtekening voorzitter

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Hilversum,

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

A.W.A.M.P. Wijnands-van Daal